

Sigurd Hegland
Dalsvegen 279
5498 MATRE

Vår dato: 07.10.2024

Vår ref.: 202303786-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Matersdalen mikrokraftverk er ikke konsesjonspliktig, Kvinnherad kommune i Vestland

Vi viser til melding av 21.02.2023 fra Hordaland Rørteknikk AS om Matersdalen mikrokraftverk. NVE har gjort en konsesjonspliktavurdering av tiltaket. Først i brevet finner du vårt vedtak og informasjon om hva du må gjøre videre. Deretter kan du lese om tiltaket og vår vurdering av dette.

NVEs vedtak

NVE vedtar at Matersdalen mikrokraftverk ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8. Vedtaket har hjemmel i vannressursloven § 18.

Dette vedtaket er gyldig i fem år.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Forutsetninger for vedtaket

- Tiltaket skal gjennomføres i samsvar med framlagte planer.
- Selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig, må dere planlegge og utføre tiltaket slik at det er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser i vassdraget.
- Det skal slippes en minstevannføring, som oppgitt i meldingen til **3,2 l/s** forbi inntaket. Dersom tilsiget er mindre enn fastsatt minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. Det skal etableres et arrangement for minstevannføring.

Hva må du gjøre videre?

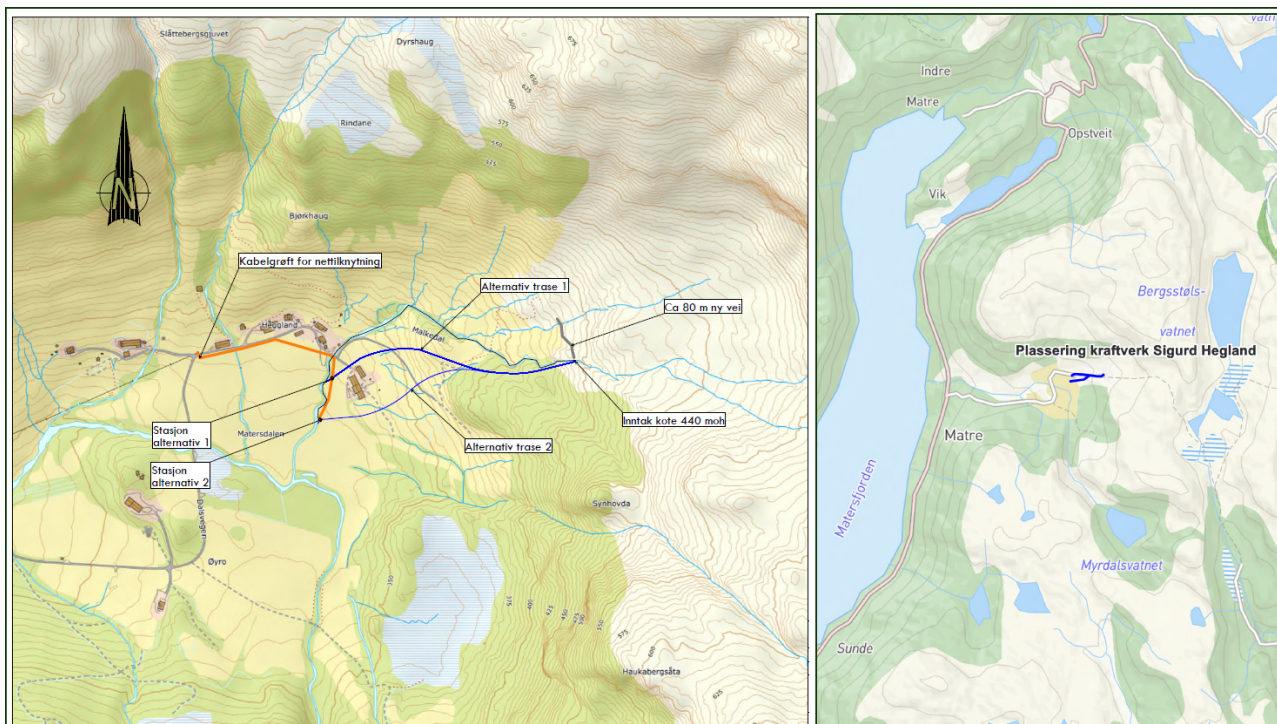
- Dette vedtaket er ikke en tillatelse til bygging. Dere må ta kontakt med andre myndigheter for å få de **nødvendige tillatelser**. De mest aktuelle myndighetene vises under, men lista er ikke uttømmende:
 - **Kommunen** for avklaring etter plan og bygningsloven



- **Statsforvalteren** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (anadrom strekning og vassdrag med kreps) og eventuell søknad om dispensasjon fra kravet om kantvegetasjon i vannressursloven § 11.
- **Fylkeskommunen** for avklaring etter lakse- og innlandsfiskloven (ikke anadrom strekning) og kulturminneloven.
- Avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.
- Dersom dere endrer planene for tiltaket, bør de sendes til NVE for ny vurdering.
- Fyll ut skjema for klassifisering av dam/trykkrør. Arbeidet med tekniske planer bør ikke starte før NVE har gjort vedtak om konsekvensklasse. For dam og rør i klasse 4,3,2 eller 1 er det krav til at anlegget må prosjekteres av NVE-godkjent rådgiver og i samsvar med damsikkerhetsforskriften.
- Ta kontakt med lokal områdekonsesjonær for å avklare om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå.
- Hvis kraftverket har en merkeytelse over eller lik 100 kVA, gjør vi oppmerksom på krav om forbruksavgift på elektrisk kraft, se «Årsrundskriv for særavgifter» på www.skatteetaten.no.
- Når kraftverket er satt i drift skal dere melde det inn via Altinn på <https://www.altinn.no/> (*Melding om idriftsettelse nye vannkraftverk eller opprustings- og utvidelsestiltak i eksisterende kraftverk, NVE-0018*).

Orientering om tiltaket

Sigurd Hegland planlegger å bygge et mikrokraftverk i Matersdalen. Vannet kommer fra flere elver i fjellet og renner gjennom Fagerdalen og videre ned i Matersdalen. Det er skissert to alternativ for rørgate. Se figur 1 og tabell under for detaljer.



Figur 1 Oversiktsbilde av planlagt mikrokraftverk i Matersdalen. Kilde: Hordand Rørteknikk AS

Matersdalen mikrokraftverk – hoveddata			
TILSIG		Alternativ 1	Alternativ 2
Nedbørfelt	km ²	0,6	0,6
Middelvannføring	l/s	60,5	60,5
Alminnelig lavvannføring	l/s	3,2	3,2
Planlagt minstevannføring	l/s	3,2	3,2
KRAFTVERK			
Inntak	moh.	440	440
Avløp	moh.	329	323
Inntaksmagasinetts volum	m ³	150	150
Lengde på berørt elvestrekning	km	0,58	0,64
Brutto fallhøyde	m	111	117
Slukeevne, maks	l/s	120	120
Slukeevne, min	l/s	3,3	3,3
Installert effekt, maks	kW	80	80
PRODUKSJON			
Produksjon, årlig middel	GWh	0,33	0,34

Hva har høringspartene uttalt?

Meldingen er sendt **Kvinnherad kommune, Vestland fylkeskommune** og **Statsforvalteren i Vestland** på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Kvinnherad kommune har ikke uttalt seg i saken.



Vestland fylkeskommune uttalte seg i brev av 20.11.2023 med følgende oppsummering:

«Vestland fylkeskommune har per i dag ikkje opplysningar i våre arkiv om automatisk freda kulturminne eller andre kulturminne med høg verneverdi som blir råka av meldt mikrokraftverk, men det er potensiale for uregistrerte kulturminne i området. Før vi kan gje fråsegn i saka i høve kulturminne, er det naudsynt å gjennomføre ei arkeologisk registrering, og tiltakshavar må dekke kostnader til dette.

I høve friluftsliv vil tiltaket ligge delvis innanfor eit viktig friluftsområde, og det er viktig å gjere inngrep så skånsamt som mogleg for å ikkje redusere opplevingskvalitetane i området.»

Statsforvalteren i Vestland uttaler i brev av 14.11.2023 følgende om tiltaket:

«Rennande vatn inngår i naturtypen elvevassmassar i raudlista for naturtypar frå 2018, og er sett i raudlistekategorien nær truga (NT). I Artsdatabanken er det påpeika at særleg bekkar i låglandet er utsette for påverknad. Resterande bekkeløp har dermed fått auka verdi, for mellom anna insekt og vasstilknytte fugleartar som fossefall, vintererle og strandsnipe. Elva og kantvegetasjonsbeltet på strekninga har såleis verdi for vasstilknytte artar og som hekkelokalitet for fuglar. Planlagt vassuttak på om lag to gonger middelvassføringa er innafor vanleg nivå for kraftverk som er bygt dei seinare åra. Restvassføring som sikrar ein viss dynamikk, og planlagt minstevassføring, vil vidareføre eit visst livsgrunnlag artar som lever i og ved elva.

Det er omtalt ein tursti nordover mot fjellet som vil krysse røyrkata om lag halvvegs på traséen. Vi legg til grunn at turstien/turopplevinga vil bli ivareteke. Kvinnherad kommune må vurdere i kva grad lokale natur- og friluftsverdiar blir påverka av tiltaket.

Dersom det blir gitt konsesjonsfritak, skal tekniske inngrep utanfor vasstrengen, handsamast etter plan og bygningslova. Vi legg generelt til grunn at alle inngrep i natur- og landbruksareal blir avgrensa så godt som råd, og at det blir stilt krav om god estetisk utforming og terrengtilpassing for alle tekniske anlegg. Vi reknar med å få eventuell søknad etter plan- og bygningslova på høyring.

Ved eventuelt konsesjonsfritak skal tiltaket òg avklarast/handsamast etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Statsforvaltaren er mynde for strekningar som fører laks og sjøaure, medan fylkeskommunen er mynde for strekningar ovanfor vandringshinderet. Dersom det er behov for å fjerne kantvegetasjon, må tiltakshavar søkje Statsforvaltaren om dispensasjon frå vassressurslova § 11.

Vi legg til grunn at tekniske installasjonar blir plasserte slik at dei er mest mogleg verna mot skred og flaum, for å unngå skade på både personar og materielle verdiar. Vi viser elles til forureiningslova § 7 med generelle reglar om å unngå forureining.»



Dette er NVEs vurdering av tiltaket

En konsesjonspliktvrdering er en enkel forhåndsvurdering av om tiltaket kan være til ulempe for noen allmenne interesser knyttet til vassdraget. Fordeler med tiltaket er ikke en del av vurderingen.

Hydrologi

Ved planlagt inntak i Fagerdalen har elva har et nedbørfelt på 0,6 km² og ei middelvannføring på 60,5 l/s. Maksimal slukeevne på anlegget er oppgitt å være 120 l/s, som utgjør 198 % av middelvannføring. Alminnelig lavvannføring er oppgitt å være 3,2 l/s, noe som samsvarer med data hentet fra NEVINA, og planlagt minstevannføring skal være 3,2 l/s. Dette er i samsvar med vannressursloven § 10, som setter krav om at minst alminnelig lavvannføring skal være tilbake i elva, med mindre det er gitt tillatelse til noe annet gjennom konsesjon.

Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven legger føringer for bærekraftig bruk av norsk natur og blir lagt til grunn når NVE vurderer meldingen. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5 er man avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8. Hvis kunnskapsgrunnlaget ikke er tilstrekkelig, skal man bruke føre-var-prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Det er ikke laget rapport om biologisk mangfold i forbindelse med planene om Matersland mikrokraftverk. Søk i Artskart og Naturbase den 12.09.2024 viser ingen forekomst av arter eller naturtyper som kan påvirkes av tiltaket.

Med bakgrunn i informasjon fra tiltakshaver, søk i databaser og egne erfaringer vurderer NVE at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å vurdere konsesjonsplikt, jf. at kunnskapsgrunnlaget skal stå i forhold til saken sin karakter og sjanse for skade på naturmangfoldet. Ut ifra eksisterende kunnskap kan vi ikke se at det planlagte tiltaket vil føre til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold. Tiltaket vil etter NVE sitt syn ikke komme i konflikt med forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4-5.

Landskap og friluftsliv

Fra inntaket renner elva i et kupert ås- og fjellandskap med hei under skoggrensen som er typisk for regionen. På flybilder vises ingen markante fossefall. Langs sidene er det forholdsvis tett vegetasjon med skog og busker sør for elva, mens den på nordsida er preget av åpen hei. Kommunen kartla friluftslivsområder i 2016, og elvedalen der kraftverket er planlagt fikk da status som viktig friluftsområde (Naturbase ID: FK00011067). Dette området har funksjon som adkomst til Berstølvatnet oppe på fjellet. NVE mener derfor at arealinngrepene som følge av tiltaket kan ha betydning for allmenne interesser knyttet til landskap og friluftsliv. NVE forutsetter at konsekvenser for allmenne interesser, fra arealinngrepene, blir ivarettatt av kommunen gjennom behandling etter plan- og bygningsloven.



Kulturminner

I databasen Kulturminnesøk per 09.09.2024 vises ingen registrerte kulturminner som kan påvirkes av tiltaket. NVE viser ellers til at Vestland fylkeskommune mener området har potensiale for å finne uregistrerte kulturminner i området, og at de vil ha en arkeologisk registrering før de kan godkjenne tiltaket. NVE forutsetter at dette gjennomføres.

Naturfare

I meldingen er det forklart at område har skred og flomfare, men at det ikke er registrert skredhendelser i selve tiltaksområdet. NVE forutsetter at det tas hensyn til flom- og skredfare ved planbehandling og bygging av kraftverket.

Oppsummering og konklusjon

Det er planlagt å bygge et kraftverk i elva som renner gjennom Fagerdalen og videre ned i Matersdalen. Den vil fraføre vann på en ca. 600 m lang strekning mellom kote 440 og kote 329 (alt 1) eller 323 (alt 2). Allmenne interesser knyttet til friluftsliv forutsettes ivaretatt ved planbehandling i kommunen. Ytterligere avklaring om potensielle kulturminner forutsettes avklart med Vestland fylkeskommune. Ut fra dette mener NVE at bygging av Matersdalen mikrokraftverk ikke fører til slike ulemper for allmenne interesser at det trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konsesjonsansvarlig

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Gry Berg
Seksjonssjef

Rune Flatby
Spesialrådgiver

Mottakerliste:

Sigurd Hegland

Kopimottakerliste:

KVINNHERRAD KOMMUNE
STATSFORVALTAREN I VESTLAND



HORDALAND RØRTEKNIKK AS
VESTLAND FYLKESKOMMUNE
Ranveig Næss



Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.